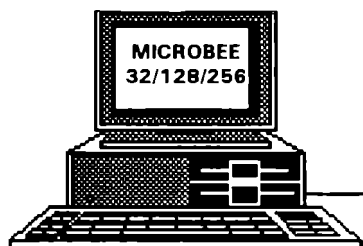

MIKROBITEN

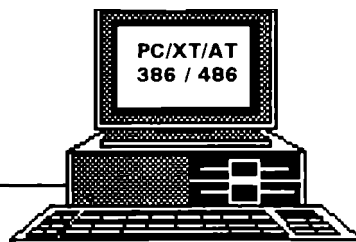
ÅRGÅNG 10

1983

NUMMER 1

DATORKLUBBEN
SOM BINDER
SAMMAN
MICROBEE- OCH
PC-VÄRLDEN

DETTA NUMMER INNEHÅLLER:

KLUBBINFORMATION	2
ÅRSMÖTET, verksamhetsberättelse	3
revisionsberättelse	3
protokoll	5
KORSORD	4
KOMMUNAL DATABAS	6
FRÅGELÅDAN	6
NYA PROGRAM	7
FYRA DISKETTSTATIONER	8

AKTUELLA KLUBBMÖTEN:
Den 27 maj (sista vårmötet)
i Klubblokalen, TRYGG-HANSA
Fleminggatan 18
STOCKHOLM

KLUBBINFORMATION

ADRESS & TELEFON

Medlemsärenden:

Urban Nielsen
Kämpevägen 20
191 49 SOLLENTUNA
Tel. 08-96 06 41

Tidningen:

KLUBBTIDNINGEN MIKROBITEN
c/o Daniel Sundkvist
Alderbäcksvägen 2
781 99 IDKERBERGET
Tel. 0243-500 95

Microbeeprogram, diskett:

Per-Didrik Orling
St. Björnens Gata 132
136 64 HANINGE
Tel. 08-777 84 43

Microbeeprogram, kassett:

Carl Sundbom
Bondegatan 1 B
116 23 STOCKHOLM
08-702 11 73
(Lånetiden för kassetter är en vecka.)

PC-program, äldre tidningsnr.:

Samuel Sundkvist
Alderbäcksvägen 2
781 99 IDKERBERGET
0243-50095

AVGIFTER

Medlemsavgift:

75 kr./kalenderår.

Program:

10 kr./program inkl. erforderliga
kassetter/disketter.

Äldre tidningsnummer:

15 kr./nummer.

POSTGIRO: 94 53 52-3

BESTÄLLNINGAR

Beställning sker genom att man sätter in pengar på klubbens postgiro 94 53 52-3 och skickar ett brev med beställning av de program eller tidningar som önskas till resp, administratörs adress (se ovan!). Ange, om möjligt, program- eller diskettkod enligt listan i nummer 2/91! Glöm inte att bifoga ett självadresserat kuvert med beställningen!

ÅRSMÖTET 1993

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för Datorklubben får härmed avge följande verksamhetsberättelse för år 1992.

Medlemsantalet var vid utgången av verksamhetsåret 76 betalande. Det kan jämföras med 109 betalande medlemmar ett år tidigare. 33 har således av olika anledningar lämnat klubben.

Årsmötet avhölls 20 februari 1992 i Trygg-Hansas klubblokal och ni medlemmar övervarmötet.

Styrelsen och övriga funktionärer fick efter val på årsmötet och konstituerande sammanträde, följande sammansättning:

Styrelse

Ordförande Per-Didrik Orling
V.ordförande Daniel Sundkvist
Sekreterare Teodor Canbäck
V.sekreterare Christer Teden
Kassör Urban Nielsen

Revisorer:

Harry Dackeby och Curt Melin

Valberedare:

Daniel Grönjörd Samuel Sundkvist
Staffan Olzon

Redaktör:

Daniel Sundkvist

Programbiblioteket för MB och PC-program har utnyttjats, dock ej i samma omfattning som tidigare.

Servicen med **gamla tidningar** och mjukvaruhjälp har kunnat förmedlas.

Klubbmöten har hållits regelmässigt en gång i

månaden under säsongerna: 19 mars, 23 april, 21 maj, 24 september, 22 oktober och 19 november 1992.

Styrelsemötena, sju till antalet, har hållits i anslutning till klubbmötena.

Medlemstidningen har, om än med viss möda, kunnat komma ut med fyra nummer under året. Mödan har främst varit den att medlemmarnas bidrag till tidningen har varit lite knapphändig. Men missförhållandet har kunnat kompenseras genom en fantasifull redaktör.

Styrelsen har ofta haft frågor om **framtiden** på dagordningen. Frågorna har kretsat kring att **få tillbaka gamla medlemmar** vilka har övergett Microbee för MS-DOS/PC-konceptet och vidare att klubben skulle mer och mer bli en klubb för allätare dvs MB och MS-DOS. Tankemödorna har resulterat i att nr 4 av årgång 9 av tidningen distribuerats till f.d. medlemmar tillsammans med en enkät med betalt svar. Vi hoppas mycket av dessa åtgärder.

Kontakter har tagits med Firma NETWORK, Kungsbacka, leverantören av Microbee, numera verksamma med bl.a. PC-maskiner. Resultatet har blivit att firman bl. a. kommer att presentera sig på årsmötet i februari 1993.

Vi vill även i år tacka alla goda krafter som bidragit till att hålla klubben levande till alla medlemmars fromma.

Vi föreslår att årets underskott överförs i ny räkning.

Per-Didrik Orling Daniel Sundkvist
Teodor Canbäck Christer Teden
Urban Nielsen

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 1992

Undertecknade, som valts av årsmötet 1992 att granska klubbens räkenskaper för år 1992, avlämnar följande revisionsberättelse.

Styrelsen och kassören har enkelt och redigt skött föreningens verksamhet under året. Vi tillstyrker därför:

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs

att årets vinst, 247:34 kr, överförs i ny räkning

Forts. nästa sida.

Stockholm den 18 febr 1993

Curt Melin

Harry Dackeby

Revisorer

Specifikation av fordringar och skulder.

Fordringar:			Skulder:		
1100	A-conto från 1991	300:-	2000	Skulder från 1991	736:-
1200	Fordringar fr 1991	325:-	2100	Förutbet m-avg -93	75:-
1920	Inventarier=1991	1010:-			

Välkommet bidrag!

Från vår medlem och medarbetare sedan många år, Lars-Einar Abrahamsson, har vi fått ett mycket välkommet bidrag. Han är korsordskonstruktör och har gjort skapelsen nedan. De 10 först öppnade rätta lösningarna belönas med ett valfritt program ur klubbens bibliotek. Lösningen skall vara klubben tillhanda **senast den 1 juli 1993** under adress: **Korsord 1, c/o Daniel Sundkvist, Alderbäcksvägen 2, 781 99 IDKERBERGET**. Uppge om Du vill ha Microbee- eller PC-program!

KORSORD N:R 1

av Lars-Einar Abrahamsson

	1	A	2	S	S	3	E	M	4	B	L	5	E	R	
6	i		U		X				Y			N		7	S
8	B	A	S	I	C				9	T	H	I	N	K	
	M		A		E				E		A			R	
10	C	O	R	E	L				11	S	A	C	K	A	
	L														P
12	O	R	D	E	R				15	S	P	H	R	A	
	N		Y		A				Ä		R			N	
17	E	P	R	O	M				18	L	U	R	A	O	
	R		K		A				J		A			E	
	19	M	A	T	R	I	S	T	Y	Y					

VÅGRÄTT:

1. Programmeringsspråk
8. Se vågrätt 1!
9. Före TANK i programnamn
10. Ses tillsammans med DRAW
11. Kan fylla hårddisk göra
12. Har företag på data
15. Bra att göra ofta
17. Speciell minnestyp
18. Bli inte det vid köp!
19. Är ofta skrivare

LODRÄTT:

2. Gör kanske datorfläkten
3. Kalkylprogram
4. Används med KILO eller MEGA
5. Urdator från 1945
6. Sådana datorer är det gott om
7. Är ljud från diskettstation
13. Bör man ej kunna datorlös
14. Arbetas med i desktop
15. Gör program via annons
16. Variabeltyp

DATORKLUBBEN MIKROBITEN

Protokoll fört vid klubbens årsmöte den 18 febr. 1993 i Trygg-Hansas lokaler. Närvarande: 8 medlemmar.

- § 1 Årsmötet öppnades av klubbens ordförande Per-Didrik Orling.
- § 2 På fråga om stadgeenlig kallelse skett blev svaret ja.
- § 3 Den föreslagna dagordningen godkändes utan ändring.
- § 4 Till ordförande för dagens förhandlingar valdes Per-Didrik Orling.
- § 5 Till mötessekreterare valdes Teodor Canbäck.
- § 6 Till justeringsman valdes Daniel Sundkvist.
- § 7 Beslöts att som röstlängd skulle medlemsförteckning från den 3 jan. 1993 fungera. (MIKROBITEN 3/1992).
- § 8 Styrelsens verksamhetsberättelse för 1992 godkändes och lades till handlingarna.
- § 9 Styrelsens ekonomiska berättelse föredrogs av Urban Nielsen.
- § 10 Revisionsberättelsen föredrogs av Daniel Sundkvist.
- § 11 Då revisorerna tillstyrkt ansvarsfrihet för styrelsen beslöt årsmötet att fastställa det.
- § 12 Medlemsavgiften för 1993 fastställdes till 75 Kr.
- § 13 På förslag av valberedningen omvaldes Per-Didrik Orling som ordförande.
- § 14 Övriga styrelseledamöters antal fastställdes till 4.
- § 15 Till styrelseledamöter omvaldes Daniel Sundkvist, Urban Nielsen, Christer Teden samt Teodor Canbäck.
- § 16 Till revisorer för 1993 valdes Robert Marshall och Lars Olsson.
- § 17 Styrelsen hade framlagt en motion om ändring av § 2 i stadgarna. Ändringsförslaget godkändes av årsmötet. § 2 i klubbens stadgar har därefter följande lydelse:

"Klubben skall vara en användarförening för Microbee-datorer jämte persondatorer av IBM PC-typ. Klubbens verksamhet syftar till att, från medlemmar eller på annat sätt, samla in erfarenhet och se till att denna sprids och kommer alla medlemmar till del. Klubben, som i allt väsentligt skall bygga på medlemmarnas aktivitet, skall i mån av material utge ett medlemsblad. Klubben skall i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen och vara dess språkrör utåt."

- § 18 Till valberedning valdes Samuel Sundkvist och Sune Stark med Samuel Sundkvist som sammankallande.
- § 19 Ordföranden avslutade sammanträdet.

Vid protokollet: Teodor Canbäck
Mötesordförande: Per-Didrik Orling

Justeras:
Daniel Sundkvist

Efter årsmötet demonstrerade en representant från Network, Kungsbacka, företagets nya datorserie med VESA Local Bus (VL-Bus) alltifrån 386SX/33 MHz till VL 486DX2-50/66 MHz.

Under kvällen var det julafton för klubbens medlemmar. Network hade ställt till vårt förfogande en ansenlig samling av dataprylar från MICROBEE serien. Gissa om det blev en kväll med letande och provande bland allt gratisgodiset. Tack NETWORK för demonstrationen och för gåvan av MICROBEE detaljer. Kanske detta var början till ett gott samarbete kring den nya datorserien.

SEKRETERAREN

KOMMUNAL DATABAS SOM SKOLPROJEKT

Av Lars-Einar Abrahamsson

Bergs kommun i Jämtland är inte stor vad gäller befolkningstal, men där händer ett och annat som inte är så vanligt. Olika projekt har genomförts med stor framgång, och ett är Bergs Kommuns Skoldatabas.

Kommunen var tidigt ute, när det gällde datautbildning. Man erbjöd bl.a. kursen Datakunskap till hugade lärare, och flera lärare genomgick denna. För några år sedan satsade man stort med inköp av toppmoderna 386:or till alla skolor inom kommunen, även till låg- och mellanstadierna. Meningen var, att alla elever, oavsett stadium skulle få vänja sig vid att arbeta med datorer.

Samtidigt tog man genom en arbetsgrupp fram en särskild databas, avsedd att fyllas med information genom elevernas arbete och undersökningar. Databasen är skriven i Para-

dox och har flera underavdelningar: väderlek, nedskräpning, försurning, värtecken etc. De olika baserna fylls genom under terminerna med elevernas mätresultat och undersökningar, och uppgifterna distribueras sedan på disketter till alla skolor i kommunen. På så sätt får alla tillgång till alla uppgifter och kan t.ex. göra jämförande undersökningar och ta fram statistiska underlag. Meningen är, att man senare skall kunna lägga in arbetsmarknad, kommunekonomi o.s.v.

Programmet säljs nu också till andra intresserade kommuner, och den som vill veta mer kan vända sig till

Olle Rinstad
840 30 RÅTAN
Tel. 0682-212 00

FRÅGELÅDAN

Två programmeringsfrågor.

Fråga 1:

Jag väljer mina program från ett menysystem (AUTOMENU), som är uppbyggt med batch-filer. Rutinen är, att ett program vid avslutandet lämnar över kontrollen till menyn, men några program vägrar att låta sig styras utan avslutar i det bibliotek, där de befinner sig. På skärmen visas då prompten för biblioteket ifråga, och jag måste manuellt gå in i menysystemet igen. Det är irriterande! Vem kan ge mej ett råd?

Svar:

Det är troligt att de här programmen, som inte uppför sig som de skall, själva är bat-filer. Många program startas av en bat-fil av bekvämlighetsskäl, därför att de behöver en eller flera parametrar på kommandoraden för att

fungera som man vill. Det är ju enklare att ge kommandot "prog.bat" än t. ex. "prog /mono /3". Men då bat-fil n:r 1 startar bat-fil n:r 2 sker inte automatiskt något återhopp till bat-fil n:r 1 då det program, som bat-fil n:r 2 har startat avslutas. Sedan version 3.3 av DOS finns emellertid kommandot CALL, som anropar den andra bat-filen, och på det sättet kan man tvinga fram ett återhopp till bat-fil n:r 1.

Fråga 2

Vid arbete med programmering i MWB-basic, har jag ofta haft anledning att vid hopp med GOTO, GOSUB eller RESTORE referera till ett radnummer med hjälp av en variabel, t.ex. GOSUB N eller RESTORE S+40.

Vid konvertering till GW-basic fastnar jag nu vid sådana här rader, eftersom GW-basic inte

accepterar sådana referenser, något som jag tycker verkar konstigt. Hur skall jag göra i stället?

Svar:

Det här problemet bottnar i att de olika BASIC-dialekterna helt enkelt inte är kompatibla. Somliga dialekter kan hantera en variabel som referens till radnummer, andra inte. Ofta får man lägga ner mycket arbete på att konvertera programmen. Kanske inte så underligt att programmeringsexperten avråder från att använda GOTO-satser! Man får försöka hitta ett annat sätt att styra programflödet på önskvärt sätt. I GW-BASIC finns kommandona *ON heltalsvariabel GOTO radnr* och *ON heltalsvariabel GOSUB radnr*, som fungerar på ett liknande sätt. Man får då låta de programdelar, som i MWB-basic sätter variabeln till önskat radnummer, i stället sätta den till ett tal mellan 1 och 255. Sedan väljer man "väg" med t. ex.:

```
ON A GOTO 300, 400, 500
```

Om A=1 kommer då hoppet att ske till rad 300, om A=2 hoppas till rad 400 osv. Samma konstruktion gäller för GOSUB. Då det gäller RESTORE, får man göra en konstruktion med flera IF-satser, som styr RESTORE vid olika värden på variabeln, t. ex.:

```
IF R=300 THEN RESTORE 300  
IF R=400 THEN RESTORE 400
```

Fråga:

Det talas mycket om "VL-bus" nu för tiden. Vad är det för något?

Svar:

Lyckligtvis står det inte för "Världens Lärvigaste Bus", utan något mycket finare. Det är

ett slags flygförbindelse för data, som skall transporteras i stora mängder mellan datorns processor, minne och in/ut-enheter.

Den vanliga 16 bits s. k. ISA-bussen har varit sedan IBM AT introducerades. Den överför data, 16 bitar i taget, med en hastighet av i allmänhet 8 MHz. Det innebär att den kan överföra c:a 3 MB/sek. Den har sin egen klocka, som går mycket saktare än processor-klockan. Hur snabb och duktig processorn än är, hindras den av de ständiga dataköerna in och ut ur minnet, till och från bildskärm och hårddisk. Då 486:an kom, blev det här problemet alltmer påträngande, och en 32-bitars s. k. EISA-bus (Extended ISA) konstruerades. Den är emellertid mycket komplicerad och dyr att tillverka och har inte haft så stora försäljningsframgångar. För att man skall kunna utnyttja den krävs också dyra EISA-kort. Då kom olika s. k. "lokalbussar", som arbetade med samma frekvens som processorn, och de krävde då "egna" lokalbusskort. Nu började det gå undan. Hastigheten på dataöverföringen ökade till mellan 100 och 150 MB/sek. för snabba datorer! Men standard saknades och man var hänvisad till att köpa grafik- och hårddiskkort hos den som sålde moderkortet, om det hela skulle passa ihop.

Nu har många tillverkare enats om en lokalbusstandard, som kallas VESA LOCAL BUS. Det är en både elektrisk och mekanisk specifikation, som (förhoppningsvis) skall säkerställa kompatibiliteten mellan moder- och tilläggs-kort från olika tillverkare. Fysiskt består VL-bussen av en 112-pinnars MCA-kontakt, som monteras bredvid den vanliga ISA- eller EISA-bussen. Samma kortplats kan alltså användas för antingen ISA/EISA- eller VL-kort.

NYA PROGRAM

MULTIPLI

Lars-Einar Abrahamsson har gjort ett träningsprogram för multiplikationstabellen, som han välvilligt ställer till klubbens förfogande. Det är kompilerat och snabbt och avsett för PC. Det

införlivas härmed med klubbens programbibliotek. Vi, som jobbar med tidningen och klubbverksamheten, tackar och bockar och skulle gärna se att flera följde Lars-Einars exempel! Det måste inte vara program, men dela med Dig av Dina erfarenheter!

STARTREK FÖR MICROBEE

Rolf Almgren, Klockargården, 640 60 ÅKERS STYCKEBRUK, har redigerat några spel för Microbee, bl. a. StarTrek. De skall köras under MBASIC och kräver alltså minst en 128

för att man skall kunna köra dem. Han rekommenderar Gabriel Cuellar's bok "Advanced Programming In Microsoft Basic". Eftersom vi i skrivande stund inte känner till copyrightförhållandena för dessa program, får vi hänvisa hugade spekulanter till Rolf.

FYRA DISKETTSTATIONER?

av Daniel Sundkvist

Det har sedan länge funnits kort, som kunnat styra fler än två diskettstationer i en IBM-kompatibel dator. De kan dock vara svåra att få att fungera i alla lägen.

Varför skall man då ha så många diskettstationer i samma dator? Det kan finnas flera anledningar. En är den dåliga kompatibiliteten mellan 1.2 MB- och 360 KB-drivarna. En 360-diskett som skrivits i 1.2 MB drive går sällan att läsa i en 360 KB drive. De yttersta spåren kan gå bra, men man skall ha tur om man skall kunna läsa mer än halva disketten. En annan anledning är att man kanske har en bandstation, som ockuperar kontakten för B-driven, och då kan man normalt bara ha en diskettstation. Eftersom jag har en stor Tower-låda med plats för halvdussinet diskettstationer förutom två hårddiskar, tyckte jag det var synd att bara kunna använda två.

Jag köpte för ett par år sedan ett kort, som skulle kunna styra fyra diskettstationer. Det kom emellertid inte sams med det RLL-kort jag då använde till hårddisken, så det blev liggande. För en tid sedan monterade jag det här kortet, och se, efter att ha installerat ett par DRIVER-kommandon i CONFIG.SYS hade jag vips både 1.2, 360, 1.44-drive och bandstation tillgängliga, utan att behöva öppna datorlådan och flytta kontakter. Det fungerade bra i både DOS och WINDOWS, tills jag en dag startade ett DOS-program från WINDOWS och försökte komma åt en diskett. Då hängde programmet sig, så jag fick avsluta med Ctrl-Alt-Del. Men väl tillbaka i WINDOWS visade det sig att det inte längre gick att komma åt varken disketter eller hårddiskar.

Så det kortet åkte ut ur datorn igen, och jag tog fram en beskrivning jag en gång hämtat från en databas på hur man skall koppla ihop flera drivar och sedan med en omkopplare på datorfronten välja vilken man vill använda. Det hela går ut på att man gör en floppy kabel med en extra kontakt på (för en extra B-drive). Ledare 12 och 16 i floppykabeln kapas före den första B-drivens kontakt och dras till en 2-polig 2-vägs omkopplare, där man kan välja vilken av de två B-drivarna, som skall få de här signalerna. Ledare 12 bär en signal som heter *Drive select B* och ledare 16 är *Motor Enable B*. Det skall räcka med att koppla om de här två signalerna, alla andra ledare kan vara inkopplade till flera diskettstationer utan att de stör varandra. Jag utökade denna beskrivning med en onkopplare även på ledarna 10 *Motor Enable A* och 14 *Drive Select A* och ytterligare en kontakt på floppykabeln, så nu kan jag ha antingen 1.2 MB eller 360 KB som A: och 1.44 MB eller bandstation som B:. Jag har just provat den här nya lösningen, och den verkar fungera bra. Men det gäller naturligtvis att hålla reda på hur omkopplarna står och vid behov ändra i SETUP då man startar datorn. Omkoppling då datorn är igång är nog inte att rekommendera! Så visst har även denna lösning sina begränsningar, men från att köra med öppen låda för att komma åt att flytta kontakterna till en annan enhet, är det ett stort steg framåt. Jag återkommer i senare nummer och talar om hur det går, om det dyker upp problem, osv. Kanske någon kan tipsa om hur man mjukvarumässigt byter ut driveparameterna, så att man kan koppla om under gång?